

ȘTIRI... INFORMAȚII... EVENIMENTE... (III)

IULIE, a șaptea lună a anului... car-va-zică: CUPTOR! Așa i se spune, în calendarul popular acestei luni de vară.

Stelian Dumistrăcel ne informează în Dicționarul de expresii românești: Iulie este termenul ce îl evocă pe Iuliu Cezar, reformatorul calendarului ce a devenit „iulian”... Acesta este un împrumut în limba română literară prin filieră slavonă și este menționat de Grigore Ureche, în „Letopiset”. Sinonimul său popular - cuptor - apare la B. P. Hasdeu, în „Cuvinte din bătrâni”: în luna lui cuptori, 26 de zile.”

Luna lui Cuptor caracterizează graiurile din toată țara, iar la Vasile Alecsandri apare și termenul de „lună a fierbințelilor!” (în poezia Brumărel).

Imaginile și percepțiile senzoriale induse de această figură de stil se regăsesc în alcătuirea cuptorului de copt pâinea. Se numește „cer ” bolta cuptorului bine ars, ce are culoarea alburie a bolții cerești, din zilele senine și fierfinți ale verii, iar pământul încins este „vatra” cuptorului... ca în versurile lui Coșbuc: „de călduri dogorâtoare / foc aprins îi arde chipul / un cuptor e roșul soare / și cărbune sub picioare / e nisipul” (În miezul verii).

În primul Dicționar academic al limbii române se spune că: „După cireșari vine coptor iar în luna lui se coc cele mai multe grâne și fructe...și de aici numele de coptori ce poartă această lună”.

Un eveniment de interes național - 23 iulie

ZIUA PRESEI MILITARE ROMÂNE - prima publicație de specialitate a apărut la 23 iulie 1859 la București: „Observatorul militar, diariu politicu și scientificu” - La mulți ani, le dorim colegilor noștri, realizatori ai publicațiilor militare din România!

CÂTEVA rețete pentru a trece cu bine...prin zilele lui Cuptor!

- În secolul trecut, bunicii și părinții, cu fii și fiice, cu nepoți „cu-cățel-cu-purcel”, plecau vara... „la băi”! Desigur erau multe stațiuni balneare, cu ape tămăduitoare, cu aer super-ozonat, cu peisaje memorabile, o adevărată cură de sănătate în natura patriei!

- Alții mergeau (ca și astăzi) pe meleaguri străine, tot la băi... pe atunci! Chiar și capetele încoronate aveau asemenea obiceiuri. Iată ce ne dă de veste George Coșbuc, într-un poem în versuri, cu temă istorică dar tratat umoristic. El spune în versuri săltărețe povestea, relatată sobru, în proza nuvelei „Sobietki și românii”, povestea de la Cetatea Neamțului și momentul întâlnirii regelui polon Sobietki și a armatei sale cu cei 19 plăieși, paznici ai Cetății Neamțului.

Despre drumul regelui, Coșbuc spune amuzat: „Că așa era bon-ton, / când plecau vara la băi / regii meșteri în bătăi / Să ia drumul încotrova,/ totdeauna prin Moldova!” Rogu-vă, citiți acest poem: Cetatea Neamțului de George Coșbuc...vă răcorește într-o zi fierbinte de Cuptor!

Știri despre alte locuri de relaxare, pentru mici și pentru mari

*ACVARIUL și DELFINARIUL - de la Constanța, vă oferă în iulie clipe plăcute, destindere și răcoare... printre viețuitoarele Mării Negre, sau în compania simpaticilor jucăuși delfini, dresați,

spre bunadispoziție a vizitatorilor!

*REZERVAȚIA NATURALĂ MUNȚII RETEZAT

- un site cu multe atracții, zonă aflată în Patrimoniul Natural Universal UNESCO (România a devenit membru UNESCO la 27 iulie 1956).

*Statuia Independenței, din orașul Râmnicu-Vâlcea - aflată la poalele dealului Capela. Statuia este o reprezentare alegorică: România, cu chipul îndurerat pentru fiii ei căzuți vitejește în lupte. Statuia a devenit un simbol al orașului, în fața ei arde în permanență o flacără a recunoștinței pentru jertfa eroilor vâlceni, căzuți în Războiul de Independență și în celelalte campanii militare, din perioada Primului Război Mondial.

*VILA LUMINIȘ, de la Cumpătu - Sinaia este de asemenea o destinație pentru luna iulie. Aceasta este amenajată drept casă memorială pentru marele compozitor George Enescu.

Interioarele vilei arată modul de viață și de creație ale artistului, este oaza sa de liniște, de bucurie, cu amplă vedere asupra munților Bucegi. La intrare vă întâmpină bustul în bronz al lui Enescu, opera sculptorului Ion Irimescu... În interior - mobilier în stil românesc și multe obiecte care i-au aparținut lui Enescu... partituri originale, printre acestea cea cu „Impresii din copilărie”. Aici, la vila Luminiș Enescu a compus „Rapsodia Română” și opera „Oedip”.

Evenimente turistice în BUCOVINA...

Vă îndemn spre această zonă în luna iulie pentru a vă bucura de peisaje mirifice, de aer proaspăt, de acea Bucovină „veselă grădină” și pentru tot ce gospodarii de pe aceste meleaguri oferă turiștilor. Iată câteva:

- Prăznuirea Sfântului Voievod Ștefan cel Mare, la Putna, în ziua de 2 iulie, ceremonii speciale atunci dar și în zilele următoare;

- Festivalul de teatru „La Suceava, în Cetate”

- producții ale unor școli de teatru din țară și din străinătate. Se vor acorda premii speciale pentru cel mai bun actor și cea mai bună actriță, între 1-31 iulie, în municipiul Suceava.

- Festivalul național „Fiii satului. Tradiții de pe Valea Dornelor” - obiceiuri, gastronomie, dar și întreceri sportive, atletism, ciclism, volei - în perioada 24-26 iulie în localitatea Poiana Stampei, zona Vatra Dornei.

ROMANIȚA ȘTENȚEL, jurnalist